

ZORGVISIE STICHTING OOK BEGELEIDING 2020 – 2022

Inleiding

De zorgvisie 2020 - 2022 beschrijft onze fundamentele kijk op goede zorg, vanuit verschillende invalshoeken, zoals kernwaarden, inhoudelijke ambities, populatie, specialisatie en ethiek. Ze beschrijft de hoofdlijnen en moet dus lange tijd mee kunnen, moet bestand zijn tegen veranderende wet- en regelgeving, maar moet ook flexibel en creatief kunnen inspelen op nieuwe kansen.

De zorgvisie is vooral een inhoudelijk document dat als basis dient voor ons bestuurlijk handelen, het ontwikkelen van een (meerjaren)plan en als ruggengraat voor ons denken en handelen in onze zorgtaak.

Om tot deze zorgvisie te komen zijn wij uitgegaan van een aantal kernwaarden:

- Respect, integriteit, openheid, eerlijkheid, gelijkwaardigheid, verantwoordelijkheid, positieve benadering
- Holisme, zelfbeschikking, maatwerk, aandacht
- Ecologisch verantwoord, innovatief, professioneel
- Samen en sociaal

En onze missie:

Op het gebied van Autisme en aanverwante stoornissen, zo breed mogelijke, compleet mogelijke en op de cliënt afgestemde zorg bieden. Vanuit kennis, professionaliteit en innovatie. Gericht op (het bereiken van) een zo groot mogelijke mate van welzijn, autonomie, regie over het eigen leven en levensvreugde voor de cliënt. Uitgaande van gelijkwaardigheid, respect en integriteit.

Door ons toetsbaar op te stellen, te blijven vragen naar de tevredenheid van onze cliënten en onze cliënten steeds uit te nodigen tot het geven van feedback, willen we weten of we op de goede koers liggen en of we bij moeten sturen.

In onze visie staat diagnostiek niet centraal en gaat het vooral om de hulpvraag die voorop staat in de zorg. Autisme is daarom een paraplu-begrip en een diagnose dus niet per definitie noodzakelijk.

1. Kernwaarden

1.1 Integriteit en verantwoordelijkheid

Voor Stichting OOK Begeleiding staan waarden als integriteit, respect, eerlijkheid, gelijkwaardigheid, verantwoordelijkheid en een positieve benadering erg hoog in het vaandel. Dit klinkt erg voor de hand liggend. Toch willen wij dit een zeer bewust onderdeel laten zijn van onze werkwijze.

Dit betekent dat wij van onze werknemers verwachten dat zij de integriteit van onze cliënten beschermen. Wij zijn echter van mening dat zij dit alleen kunnen vanuit hun eigen integriteit. Zo ook met respect, eerlijkheid en verantwoordelijkheid: wij dienen dit te hebben voor onze cliënten, maar dit zal alleen echt en doorleefd zijn, wanneer wij dit, door het hele bedrijf heen, op alle niveaus, tot dagelijkse praktijk maken.

Gelijkwaardigheid neemt daarbij een aparte positie in. In de filosofie van stichting OOK Begeleiding gaan we uit van het beginsel dat niemand gelijk (hetzelfde) is. Ook niet wanneer 2 personen dezelfde diagnose hebben. Maar ondanks de verschillen zijn wij allen wel gelijkwaardig. Dit betreft niet alleen de gelijkwaardigheid tussen de cliënten, maar ook tussen cliënten en zorgverleners. Meer kennis (op een bepaald en misschien wel beperkt gebied) wil nog niet zeggen dat iemand daarom boven iemand anders staat. Een cliënt heeft misschien niet zoveel (wetenschappelijke) kennis over zijn of haar diagnose, maar weet wel veel meer over zijn of haar leven en wat daarin past of niet. Zorg dient daarom een samenwerkingsproject te zijn, gericht op zelfsturing en regie door de cliënt.

Cliënt en zorgverlener zitten in een “gevaarlijke” positie. Er dreigt altijd een afhankelijkheidssituatie. Wij vinden het daarom van belang ons bewust te zijn van onze verantwoordelijkheid en altijd in ons achterhoofd te houden dat ons streven is te komen tot een zo groot mogelijke mate van onafhankelijkheid en zelfstandigheid voor de cliënt. Als zorgverlener is het onze taak de cliënt te helpen hier zo goed mogelijk een balans in te vinden.

1.2 Holisme en maatwerk

Holisme: theorie die de levensverschijnselen bepaald acht door de totaliteit van het levende, die meer is dan de som van de onderdelen; holistische zorgvisie: visie waarbij er vanuit wordt gegaan dat lichamelijke, sociale, psychische en religieuze aspecten elkaar wederkerig beïnvloeden

Gevonden op: www.encyclo.nl

Autisme of een Autisme Spectrum Stoornis is een pervasieve ontwikkelingsstoornis. Dit wil zeggen dat het invloed heeft op alle facetten van de ontwikkeling. De hulpvraag of diagnose kan daarom nooit los gezien worden van de persoon of zelfs van zijn of haar systeem (omgeving). Het is geen op zichzelf staand, afgebakend geheel. En kan dus ook niet als zodanig benaderd of behandeld worden.

Bij het opstellen van een handelings- of zorgplan en het inrichten van de hulpverlening, dient dan ook, naast de 'diagnose' van de cliënt, rekening gehouden te worden met diens persoonlijkheidskenmerken, motivatie, leeftijdsfase, levensovertuiging, normen en waarden, geschiedenis, kennis, gezin en familieachtergrond, gezondheid, eventuele andere beperkingen, aandoeningen of stoornissen (comorbiditeit), energieniveau, vermogen om te leren en te schakelen en zelfs met het vermogen om wel of niet een hulpvraag te kunnen formuleren. Echt maatwerk dus en niet het protocol toepassen wat het dichtst in de buurt komt.

Om dit te kunnen, zal er echte aandacht voor de cliënt moeten zijn. De wil om verder te kijken dan het diagnostisch verslag en gebruikelijke oplossingen. Goed luisteren en signaleren, tussen de regels door kunnen luisteren. De juiste vragen stellen. Dit kan alleen als er echte en welgemeende aandacht is voor de cliënt.

Wij houden daarbij ten alle tijden rekening met het recht op zelfbeschikking van onze cliënt. Stichting OOK Begeleiding heeft oog en respect voor de autonomie van elk mens. In de zorg die wij verlenen, proberen wij de autonomie van onze cliënten te vergroten en versterken, door het opbouwen van het zelfbeeld, het vergroten van zelfinzicht, zelfvertrouwen en zelfregulerend vermogen. Op deze manier proberen wij cliënten te brengen naar een zo groot mogelijke mate van zelfbeschikking, onafhankelijkheid en regie over het eigen leven.

1.3 Ecologisch verantwoord en innovatief

In de visie van Stichting OOK Begeleiding dient zorg of hulpverlening "ecologisch verantwoord" te zijn. Dit wil zeggen: gericht op succes op lange termijn, niet uitputtend maar energieversterkend, rekening houdend met de draagkracht en draaglast van de cliënt, maar ook van zijn of haar omgeving.

Om dit te bereiken is er, naast een betrokken houding, ook een professionele insteek nodig. Dit betekent dat de hulpverleners die bij Stichting OOK Begeleiding werken, over gedegen en relevante opleiding en kennis dienen te beschikken. En dat zij, samen met Stichting OOK Begeleiding, ervoor dienen te zorgen dat deze kennis altijd van niveau en up to date is. Stichting OOK Begeleiding zal er dan ook alles aan doen om deze kennis beschikbaar te maken voor haar personeel. Naast kennis staan ook vaardigheden en beroepshouding hoog het vaandel.

Stichting OOK Begeleiding is echter van mening dat dit alles niet voldoende is voor goede zorg of hulpverlening. Innovatie is een ingrediënt dat niet mag ontbreken. Een 'open mind' hebben en 'out of the box' denken is onontbeerlijk wanneer er met mensen gewerkt wordt. Geen mens of situatie is geheel gelijk. Het is de kunst om kennis en methodes kritisch te blijven bekijken en met behulp van inzichten en ervaring aan te passen op personen en situaties en op deze manier vernieuwend bezig te zijn.

Technologie zal ook de komende jaren een belangrijke plaats innemen in het innoveren van onze zorg. Door het inzetten van technische middelen wordt de kwaliteit van de dienstverlening verbeterd. Hierbij zullen wij waakzaam zijn dat de zorg zijn persoonlijke karakter zal behouden.

1.4 Samen en sociaal

Goede zorg start met goed samenwerking. Allereerst met de client en zijn/haar netwerk en omgeving. Daarnaast binnen de organisatie en in de keten. Dit natuurlijk vanuit de eerder beschreven kernwaarden.

Stichting OOK Begeleiding biedt zorg vanuit het principe van Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet (NAVIG). In deze werkwijze komen de kernwaarden van de organisatie tot uiting. Voor meer informatie, zie:

- Omer, H. (2015). Nieuwe Autoriteit, Haim Omer. Hogrefe Uitgevers. Amsterdam.
- Omer, H. en Wiebenga, E. (2007). Geweldloos verzet in gezinnen. Bohn Stafleu van Loghum. Houten.
- Omer, H. (2015). Waakzame zorg. Hogrefe. Amsterdam.
- Rosenberg, M.B. (2007). Geweldloze communicatie. Lemniscaat. Rotterdam.

Binnen de organisatie is daarom sociaal ondernemen een belangrijke pijler. Om de zorgvisie te doorleven is er een inclusief (personeels-)beleid, zodat de organisatie een brede afspiegeling is van de maatschappij. Door deze diversiteit in ons medewerkersbestand is de brug naar de diversiteit in onze doelgroep gelegd.

2. De missie van Stichting OOK Begeleiding

Stichting OOK Begeleiding onderschrijft de uitgangspunten van de World Health Organization (uit: Constitution of the World Health Organization, van kracht geworden op 7 april 1948, laatst aangepast op 15 september 2005, pag. 1). Wij hebben van daaruit, in combinatie met onze kernwaarden en met het oog op onze eigen specialisme en werkveld onze missie gedefinieerd.

Belangrijkste uitgangspunten daarbij waren voor ons het eerste, tweede, zesde en zevende principe:

- Health is a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity.
(Gezondheid is een staat van compleet lichamelijk, mentaal en sociaal welbevinden en niet alleen de afwezigheid van ziekte, kwaal of stoornis)
- The enjoyment of the highest attainable standard of health is one of the fundamental rights of every human being without distinction of race, religion, political belief economic or social condition.
(Het genot van de hoogst haalbare standaard van gezondheid is één van de basisrechten van elke persoon (alle volken), zonder onderscheid op basis van ras, religie, politieke overtuiging, economische of sociale status)
- Healthy development of the child is of basic importance; the ability to live harmoniously in a changing total environment is essential to such development.
(Gezonde ontwikkeling van het kind is van wezenlijk belang; het vermogen om harmonieus te leven in een veranderende algehele omgeving is essentieel voor een dergelijke ontwikkeling)
- The extension to all peoples of the benefits of medical, psychological and related knowledge is essential to the fullest attainment of health
(De verspreiding naar alle mensen (volken) van het profijt van medische, psychologische en verwante kennis is essentieel om de volste verworvenheid van gezondheid te bereiken)

Deze principes zijn, samen met onze kernwaarden, voor ons het meest inspirerend geweest om te komen tot de formulering van onze missie:

Op het gebied van Autisme en aanverwante stoornissen, zo breed mogelijke, compleet mogelijke en op de cliënt afgestemde zorg bieden. Vanuit kennis, professionaliteit en innovatie. Gericht op (het bereiken van) een zo groot mogelijke mate van welzijn, autonomie, regie over het eigen leven en levensvreugde voor de cliënt. Uitgaande van gelijkwaardigheid, respect en integriteit.

2.1 De expertise van Stichting OOK Begeleiding

Stichting OOK Begeleiding stelt zich tot doel informatie, kennis en vaardigheden op het gebied van en met betrekking tot autisme te vergaren, in de breedste zin van het woord. Van hieruit te kunnen putten uit een zo breed mogelijk scala van begeleidingsmethoden en -programma's. En deze methoden en programma's te verbreden, verdiepen, optimaliseren, aanpassen, ontwikkelen en vernieuwen. Wij stellen ons ten doel dit up to date te houden en altijd met een kritische, open blik te bekijken.

Daarnaast zijn wij ons bewust van de grenzen van onze mogelijkheden en zullen daarom cliënten die wij niet verder kunnen helpen, doorverwijzen naar of samenwerken met hulpverleners die dit wel kunnen.

2.2 Brede zorg

Vanuit onze expertise stellen wij ons ten doel een zo breed mogelijk spectrum aan zorg te kunnen bieden. Zodat de cliënt op zo veel mogelijk vlakken zo goed mogelijk geholpen kan worden, en niet geconfronteerd wordt met het probleem dat hij/zij voor verschillende onderdelen van zorg te maken krijgt met verschillende zorginstanties. Juist voor mensen met ASS kan het een groot probleem zijn om met steeds verschillende zorgverleners te maken te krijgen en hier overzicht in te houden.

Autisme is een pervasieve stoornis. Dit wil zeggen dat het invloed heeft op alle ontwikkelingsgebieden van de mens. Dit heeft tot gevolg dat, wanneer er sprake is van comorbiditeit, autisme ook invloed heeft op (de beleving van) andere ziektes, aandoeningen en stoornissen. Maar evengoed andersom. Wij stellen ons dan ook ten doel om ons ook hierin te verdiepen en de cliënt te ondersteunen.

Autisme is niet afhankelijk van leeftijd. ASS is een stoornis die invloed heeft op alle levensfasen. Stichting OOK Begeleiding richt zich dan ook op cliënten van alle leeftijden. Wij streven er naar, waar nodig, levenslange zorg kunnen bieden, zodat de continuïteit gewaarborgd wordt. En de cliënt niet genoodzaakt wordt elke levensfase een andere zorgverleners te zoeken, wanneer hij of zij dit niet wil.

Daarnaast is autisme niet afhankelijk van afkomst, ras, geslacht, genderidentiteit, seksuele voorkeur, religie, politieke of levensovertuiging, economische of sociale status. De zorg wordt in elke levenssituatie en bij elk life-event aangeboden vanuit deze zelfde zorgvisie.

2.3 Afgestemde zorg

Vanuit onze holistische visie op zorg en ons streven naar een zo groot mogelijke zelfstandigheid en zelfredzaamheid voor onze cliënten, zal Stichting OOK Begeleiding alles in het werk stellen om haar zorg daadwerkelijk af te stemmen op de cliënt als persoon. Dit wil zeggen dat wij ten alle tijden willen voorkomen dat de zorg

zodanig geprotocoliseerd wordt, dat de mens (lees: cliënt) ten dienste komt te staan van het protocol, in plaats van andersom.

Om zorg en hulpverlening af te kunnen stemmen is aandacht en empathie noodzakelijk en staan deze dan ook voorop is ons contact met de cliënt.

2.4 Doel van onze zorg en hulpverlening

Het doel dat Stichting OOK Begeleiding met haar zorg en hulpverlening voor ogen heeft, is het bereiken van een zo groot mogelijke mate van welzijn, autonomie, regie over het eigen leven en levensvreugde voor de cliënt. Dit betekent, dat alleen de cliënt kan bepalen in hoeverre wij in deze opzet zijn geslaagd. Alleen hij of zij weet of op deze gebieden vooruitgang is geboekt. Het blijft dan ook belangrijk dit steeds te blijven toetsen.

Ons doel is niet het 'wegnemen' of 'genezen' van autisme. In de eerste plaats is dit überhaupt niet mogelijk, zover onze kennis op dit moment reikt. Daarnaast zijn wij van mening dat het ervaren van welzijn en levensvreugde niet per definitie hoeft te betekenen dat er geen ziekte, kwaal of stoornis aanwezig kan zijn. Maar dat het er vooral omgaat hier zo goed mogelijk mee om te leren gaan, zodat men er zo weinig mogelijk hinder van ondervindt en zo zelfstandig mogelijk, met zo min mogelijk hulp, kan functioneren. En dat daar waar er wel hulp nodig is, deze geboden wordt, op respectvolle en integere wijze. Wij zijn van mening dat dit op het gebied van ASS goed mogelijk kan zijn en dat hier in elk geval naar gestreefd dient te worden.

3. De doelgroep van Stichting OOK Begeleiding

Kernwaarden en een missie zijn onontbeerlijk om onderbouwd en bewust aan de slag te kunnen gaan. Maar zonder doelgroep is dit helemaal niet mogelijk. Vooral zij verdienen onze aandacht!

De zorg en hulpverlening Stichting OOK Begeleiding richt zich in de eerste plaats op mensen met ASS. Zoals al eerder aangegeven: mensen met ASS, van alle leeftijden. Dit ongeacht afkomst, ras, geslacht, genderidentiteit, seksuele voorkeur, religie, politieke of levensovertuiging, economische of sociale status.

In de tweede instantie richt de zorg van Stichting OOK Begeleiding zich op de directe omgeving van de persoon met ASS. Dit kunnen bijvoorbeeld de ouders of verzorgers zijn van een kind met ASS, of de partner van een volwassene met ASS. Uitgangspunt daarbij is altijd dat onze zorg of hulpverlening altijd ten dienste staat van de persoon met ASS.